

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

Rapport/Handlingsplan/Vedlegg/Strategiplan/Xxx

Tilråkning om vern av Ráhpuk/Kilvasskogen, Iselva, Storberget og Ørnodden naturreservater

Narvik, Hamarøy og Grane kommuner

Innhold

1. Innledning	3
2. Hjemmelsgrunnlag	3
2.1 Vurdering etter naturmangfoldlovens kapittel II.....	4
3. Verneverdiene	4
3.1 Storberget.....	4
3.2 Iselva.....	5
3.3 Råhpuk/Kilvasskogen	5
3.4 Ørnodden	6
4. Interesser i de foreslåtte verneområdene	7
4.1 Landbruk.....	7
4.1.1 Skogbruk.....	7
4.1.2 Jord- og beitebruk.....	7
4.2 Reindrift	7
4.3 Lulesamiske interesser	8
4.4 Mineralutvinning.....	8
4.5 Kraftutbygging.....	8
4.6 Friluftsliv.....	9
5. Saksgjennomgang.....	9
6. Viktige endringer under behandling av verneplanen	10
6.1 Endringer i forskrifter	10
7. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser.....	10
8. Oppsummering av høringsuttalelser	10
8.1 Generelle merknader til verneplanen og planprosess	11
8.2 Innspill til utforming av verneforskrifter	13
9. Statsforvalterens tilrådning.....	17
10. Oversikt over uttaleparter	17
11. Vedlegg.....	17

1. Innledning

Statsforvalteren i Nordland legger med dette fram forslag om vern av fire nye naturreservat:

Navn	Kommune	Areal (daa)	Verneverdi
Storberget naturreservat	Narvik	1858	***
Iselva naturreservat	Narvik	459	***/**
Ráhpuk/Kilvasskogen naturreservat	Hamarøy	5670	***
Ørnodden naturreservat	Grane	267	A-verdi

Områdene har kommet frem gjennom ordningen med frivillig vern av skog, der skogeier selv tilbyr areal for vern. Basert på tilgjengelig kunnskap og nye registreringer vurderer vi områdene til å kvalifisere for vern som naturreservat etter naturmangfoldloven.

Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. Meldingen trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for skogvernet. Det ble blant annet lagt til grunn at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene i NINA rapport 54/2002 «Evaluering av skogvernet i Norge». I meldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge. I St.meld. nr. 14 (2015-2016) Natur for livet sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern og øke det frivillige skogvernet. Det ble vedtatt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge. Så langt er ca. 5 % av all skog i Norge vernet.

Skogvernet i Norge har blitt evaluert i flere runder, sist gang i 2016 (Framstad m.fl. 2017). De foreliggende verneforslagene vil bidra til å oppfylle mangler i skogvernet som kalkgranskog, bekkekløft, gammel boreal lauvskog/ospedominert skog og gammel furuskog.

2. Hjemmelsgrunnlag

Områdene foreslås vernet som naturreservat med hjemmel i naturmangfoldloven § 37.

Som naturreservat kan vernes områder som:

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
- b) representerer en bestemt naturtype,*
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst eller*
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til å få verneverdier som nevnt over gjennom fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for å ivareta verneformålet, skal det samtidig med vernevedtaket legges frem et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk godtgjørelse til private som bidrar til områdets skjøtsel.

2.1 Vurdering etter naturmangfoldlovens kapittel II

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal de miljørettslige prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal framgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i områdene bygger på registreringer og kartlegginger som er utført, innhentet og vurdert av biologer. Områdene vurderes tilstrekkelig beskrevet og verddivurdert. Basert på dette kunnskapsgrunnlaget har begge områdene naturverdier som kvalifiserer for vern som naturreservat etter naturmangfoldloven.

Foreslåtte verneforskrifter setter restriksjoner for bruk som vil kunne få særlig negative konsekvenser for verneverdier og verneformål. Vernebestemmelsene er til hinder for at det kan gjennomføres hogst og andre vesentlige inngrep. Dette vil gi områdene økt beskyttelse. Samtidig åpner forskriftene for videreføring av enkelte aktiviteter. Dette gjelder blant annet aktiviteter som friluftsliv, jakt, fiske, sanking av bær og matsopp med mer. Slike aktiviteter er normalt sett tillatt i skogreservater og vil, ut fra dagens kunnskap, ha liten eller ingen innvirkning på verneverdiene. Vern av områdene er ansett som den beste måten å beskytte det tilhørende naturmangfoldet på, og forventes å bidra til en positiv utvikling av artene og naturtypene, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Statsforvalteren mener det foreligger tilstrekkelig kunnskap om effekten verneforslaget vil ha for naturmangfoldet, og kravet om kunnskapsgrunnlaget i § 8 anses oppfylt. Førre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor mindre vekt. Verneforskriftene skal i seg selv medvirke til at den samlede belastningen blir redusert. På denne måten vil vernetiltaket ha en positiv virkning på økosystemene, jf. § 10. Siden vernetiltaket etter Statsforvalterens vurdering ikke vil skade naturmangfoldet, kommer ikke naturmangfoldloven § 11 til anvendelse. Statsforvalteren kan på samme måte heller ikke se at naturmangfoldloven § 12 har relevans i forbindelse med verneplanen.

3. Verneverdiene

Kunnskaper om verneverdiene i området vurderes som gode. Den naturfaglige dokumentasjonen for verneplanen er hentet fra Naturbase og Narin-databasen. Storberget og Råhpuk/Kilvasskogen ble kartlagt i 2019, mens Iselva og Ørnodden ble kartlagt i henholdsvis 2008 og 2012.

3.1 Storberget

Storberget ligger i nordboreal vegetasjonssone, sørøst for Lengenes på nordsiden av Skjomen, en sidearm på sørsiden av Ofotfjorden i Narvik kommune. Berggrunnskart viser at det er mye granatlimmerskifer i området, noe som gir et intermediært utslag på kalkinnhold. Det foreslåtte verneområdet utgjør ei sørvest-vendt li med mye lauvskog, litt steinblokker og små berghamre. Med unntak av bergvegger, noen få sporadisk skogkledte knauser, og små områder med kildesig og fjellhei, er hele området i stor grad dekket med skog. Hovedsakelig finnes svakt kalkrike og kalkrike vegetasjonstyper, og av trær er det mest bjørk og osp, i tillegg til furu, plantet gran, rogn, selje, gråor og hegg. Trærne er eldst og grovest i sentrale og østre deler, før de går over i fjellbjørkeskog. Her finnes spredt med boreale løvtrær både av bjørk, osp og selje med sprekkebark og til dels grove dimensjoner. Stedvis er det noen gamle furuer i nedre deler. Samlet sett anses mengde på dødved og kontinuiteten i dødved som middels, og fordelingen av dødved-elementer er noe uregelmessig.

Innenfor det foreslåtte verneområdet er naturverdiene i første rekke knyttet til gamle boreale løvtrær, rik bakkevegetasjon og i mindre grad til gamle furutrær. En spesiell verdi er også knyttet til forekomster av hengebjørk i nedre deler av lia, som her har en av landets nordligste forekomster utenfor Pasvik. Det er i hovedsak tre naturtyper som dekker hele arealet. Disse består av en stor

lokalitet med rik boreal løvskog, som strekker seg så vidt utover foreslåtte vernegrensa i nordvest, og to lokaliteter med gammel boreal løvskog. Det store kjerneområdet har verdien svært viktig – A, og to mindre har verdien B – viktig. Til sammen med tidligere funn er det registrert over 10 rødlistearter innenfor forvaltningsområdet (i hht. rødlista 2021), blant annet sigdsporeknorteskinn (VU), rustdoggnål (NT), hengepiggrø (VU) og lamellfiolkjuke (NT).

Det foreslåtte verneområdet skårer høyt på arter, og middels på dødvedmengde, dødvedkontinuitet, treslagsfordeling, gamle løvtrær, urørthet/påvirkning og rikhet. I henhold til siste verneevalueringa av skogvernet fra 2016/2017 vurderes mangeloppfyllelse for ospedominert skog og gammel boreal lauvskog som høy.

Se faktaark i lenka under for mer detaljert beskrivelse av området og naturtypelokalitetene:

http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2019_Svartberget-Narvik.pdf

3.2 Iselva

Lokaliteten ligger innerst i Storvatnet, ca. 15 km sørøst for Ballangen sentrum, i Narvik kommune. Landskapet rundt Iselva består av ei bregryte og ellers bratte og rike fjellområder opp mot 1500 m.o.h. Området ligger i nordboreal vegetasjonssone og svakt oseanisk vegetasjonsseksjon. Berggrunnen er rik, med glimmerskifer og glimmergneis, og særlig i den øvre delen av vassdraget er det tydelig lettforvitret materiale. I en naturtypesammenheng er både bekkekløfta og den store, gamle bjørkeskogen interessante, selv om det ikke er registrert rødlistearter i området. Mer eller mindre frodige høgstaudeenger er en fellesnevner for hele området, og i små fosserøyksoner og fuksig er det stedvis innslag av middels kravfull myr- eller sumpvegetasjon.

Skogen på nordsida av vassdraget er med artsrik og frodig høgstaude-storbregnevegetasjon, dels med småbregne- og blåbærvegetasjon i de høyereliggende delene. Også en del bekker med tilhørende små raviner har interessante og kravfulle myr- eller sumpplanter. Bjørk er dominerende treslag, med innslag av særlig rogn og selje, men også noe gråor, hegg og osp. Bjørkeskogen er i hovedsak gammel, med mange eksempler på grove trær og mye død ved i de fleste nedbrytningsstadier.

Av karplanter ble det i bjørkeskogen registrert blant annet ballblom, enghumleblom, firblad, fjellfrøstjerne, gulsildre, hengeaks, kranskonvall, kvitbladtistel, myskegras, strutseving, skogburkne, skogfiol, skogmarihand, lodnerubloom, svarttopp, turt, tyrihjelms med flere. Mange av disse er relativt base- eller kalkkrevende arter. Lungeneversamfunnet er utbredt i bjørkeskogen, særlig på gamle seljetrær, blant annet med tallrike forekomster av lungenever, skrubbenever og lodnevreng.

Den meste av skogen ved vassdraget må kunne sies å være intakt, med bare beskjedne spor etter tidligere kulturpåvirkning. Naturkvalitetene er knyttet til en forholdsvis rik flora og gammelskogsparametre som høy frekvens av gamle trær og død ved. Det avgrensede kjerneområdet kvalifiserer til regional verdi, både på grunn av at det er intakt, velutviklet og artsrikt, samt har en uvanlig god utforming av gammelskog som er sjelden på landskapsnivå. Lokaliteten oppfyller mangler ved eksisterende skogvern for bekkekløft og gammel boreal lauvskog.

Se faktaark i lenka under for mer detaljert beskrivelse av området og naturtypelokalitetene:

http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Bekkekløfter2009_Iselva.pdf

3.3 Råhpuk/Kilvasskogen

Det foreslåtte verneområdet ligger øst for Innhavet, i sentrale deler av Hamarøy kommune. Avgrensningen strekker seg i nord fra Gjevavatnet i nordvest og Langvatnet i nordøst til Nedre

Tennvatnet i sørøst. Berggrunnen består av næringsfattig diorittisk til granittisk gneis. Store deler av området ligger i nordboreal sone, og kun mindre områder i mellomboreal sone.

Området er dominert av kalkfattige vegetasjonstyper og store deler består av lyngskog og bærlyngskog, svak bærlyng-lågurtskog og myrskogsmark. I tillegg forekommer det myrer, og mosaikk av fjellhei og nakent berg. Tresjiktet er dominert av furu, men det forekommer også bjørk, osp, rogn, gråor, samt enkelte selje og hegg.

Innenfor det foreslåtte verneområdet er naturverdiene i første rekke knyttet til gammel furuskog, i tillegg til gammel ospeskog. Det ble avgrenset to naturtypelokaliteter som dekker ca. 67 %. Disse består av en stor lokalitet med gammel furuskog, som strekker seg litt utover foreslåtte vernegrenser i nordvest, og en liten lokalitet med gammel boreal løvskog. Verdiene til begge to kjerneområdene er svært viktig – A. Skogen er for det meste i aldersfase, men det er også områder med skog i optimalfasen i sentrale og sørøstre deler. Av trær forekommer mest furu (ca. 85 %), men det er også noe bjørk, osp, rogn, gråor, selje, hegg, einer og vier. Verneforslaget skårer høyt på gamle bartrær, og middels på størrelse, dødvedkontinuitet, urørthet/ påvirkning, dødvedmengde, arrondering, topografisk variasjon, arter og gamle løvtrær. På parametre som rikhet og treslagfordeling skårer området lavere.

Furuskogen i området er svært gammel. Dendrokronolog Andreas Kirchhefer fant i 2019 blant annet en død furu med antatt levealder på over 665 år. I samme studie viste datering av trær med spor etter barktaking at skogen har vært et samisk kulturlandskap siden 1600-tallet.

Det er påvist 5 rødlistearter innenfor det foreslåtte verneområdet (i hht. rødlista 2021). Disse er ospenålepute (VU) på osp, rustdoggnål (NT) på bjørk, tallrike forekomster av furuplett (NT), en del hornskinn (NT) og blanknål (NT) på død ved av furu. Videre ble det registrert ospekjuka, sokkjuka, barkhårskål og slimopp på osp, og antatt hyllekjuka på furu. Det er potensiale for flere interessante arter blant vedboende sopp på død ved av furuer og ospetrær. I tillegg ble det funnet flere interessante lavarter. Området oppfyller mangler i skogvernet knyttet til biologisk gammel skog (gammel furuskog) og ospedominert skog.

Se faktaarket i lenka under for en mer detaljert beskrivelse av naturtypelokaliteten: http://lager.biofokus.no/omraadebeskrivelser/Frivilligvern2019_Kilvatsskogen.pdf

3.4 Ørnodden

Det foreslåtte verneområdet ligger mellom fylkesvei 7336 og Øvre Fiplingvatnet, rett nord for Ørnodden i Grane kommune. Avgrensingen er et gjenstående fragment av eldre kalkgranskog på kalkspatmarmor. Lokaliteten grenser til veien og uthogd kalkgranskog på oversiden (mot vest), til Fiplingvatnet mot øst, og ellers til mindre rik og/eller mer hogstpåvirket skog.

Granskogen er stedvis blandet opp med en del bjørk. I tillegg inngår litt rogn, selje og einer. Vegetasjonen er overveiende rik, men det er også parti med fattigere blåbær-smyle-småbregnevegetasjon. Den rike vegetasjonen varierer mellom høystaude-utforming og lågurt-utforming. Der er også overganger mot rikmyrvegetasjon. Vanlige feltsjiktarter inkluderer bl.a. taggbregne, ormetelg, teiebær, skogstorkenebb, turt, tyrihjel, vendelrot, hvitbladtistel, fjellfiol, markjordbær, ballblom, sumphaukeskjegg, kranskonvall og myskegras. I myr bl.a. fjellfrøstjerne, svarttopp, jåblom, gulstarr, slirestarr og breiull. I lågurtpregete parti inngår flekkvis også fjellengkall, blåklokke, trollbær, firblad, korallrot, skogmarihånd, brudespore og tysbast.

Granskogen er forholdsvis storvokst og moderat flersjiktet/fleraldret med god forekomst av gran på ca. 120-180 år, og noen opp mot 200-250 år. Dødvedelementer i form av yngre og ganske ferske

granlæger forekommer spredt. Gamle dødvedelement finnes, men bare sparsomt. Noen bjørketrær og minst én selje er ganske storvokst, men løvtrærne er ellers generelt smådimensjonerte.

Området har en rik karplanteflora med flere basekrevende og litt varmekjære arter. Det finnes også relativt variert skorpelavflora på gran, som inkluderer rosa tusselav (VU) og lærskivelav (VU). Andre nevneverdige funn er gammelgranskål, *Lecanora cadubriae* og rustdoggnål (NT). I tillegg er det trolig potensial for krevende mykorrhiza-sopp tilknyttet kalkgranskog.

På tross av ganske lite areal og få spesielt krevende arter påvist vurderes lokaliteten som viktig til svært viktig. Dette på grunn av svært rik kalkgranskogs-utforming med relativt høy skogalder og funn av en regional sett svært sjelden art. Kalkgranskog er en rødlistet naturtype, vurdert til kategori sårbar (VU). Området oppfyller følgelig mangler i skogvernet knyttet til kalkgranskog.

Se faktaarket i naturbasen for en mer detaljert beskrivelse av naturtyperlokaliteten:
<https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00088136>

4. Interesser i de foreslåtte verneområdene

4.1 Landbruk

4.1.1 Skogbruk

Om lag 5500 daa av det tilbudte arealet er skogkledd mark, og ca. 4150 daa er karakterisert som produktiv skog. Skogtypene i de foreslåtte verneområdene varierer mellom furuskog, granskog og boreal lauvskog. I Ráhpuk/Kilvasskogen er det stedvis spor etter eldre plukkhogst. Ørnodden utgjør et restfragment av tidligere større areal med kalkgranskog, og lokaliteten grenser til hogd skog mot nordvest. I Storberget og Iselva er den boreale lauvskogen svært lite eller ikke påvirket av hogst. Nordvest i Storberget finnes et granplantefelt i hogstklasse 4. Et eventuelt vern vil føre til at det ikke kan drives skogbruk i de foreslåtte verneområdene.

4.1.2 Jord- og beitebruk

Vi er usikre på i hvor stor grad de foreslåtte verneområdene brukes til beite i dag. Eventuelle beitebrukere vil ha behov for enkelte aktiviteter, for eksempel utsetting av saltslikkestein, gjeting, gjerding med mer. Vi vurderer ikke at oppretting av de foreslåtte naturreservatene vil endre på adkomsten til disse områdene. I forslag til forskrifter er det åpning for beiting, utsetting av saltstein samt nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Etter søknad kan det gis tillatelser til oppføring av gjerder, samt motorferdsel i tilknytning til dette. Dette vil, etter vår vurdering, fange opp behov knyttet til dagens beitebruk i områdene.

4.2 Reindrift

Storberget ligger innenfor Skjomen reinbeitedistrikt, Iselva i Frostisen reinbeitedistrikt, Ráhpuk/Kilvasskogen i Stájggo-Hábmer reinbeitedistrikt og Ørnodden i Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt.

Opprettingen av de fire naturreservatene vil sikre arealene mot nedbygging eller andre typer fysiske inngrep, men verneforskriftene vil medføre noen reguleringer knyttet til blant annet motorferdsel og etablering av gjerder og anlegg. I forslag til verneforskrifter er det tatt inn bestemmelser som skal sikre reindriften både i formålet og i de spesifiserte unntaksbestemmelsene. Det er gjort unntak for

bruk av snøskuter, og det kan etter søknad gis dispensasjon til bruk av annen motorisert ferdsel. Det kan gis flerårige dispensasjoner for barmarkskjøring. Det kan også gis tillatelser til oppføring av gjerder og anlegg og uttak av bjørk.

En tilstrekkelig opplyst distriktsplan kan anses som en søknad om dispensasjon, uten at ytterligere søknad er nødvendig. Det er viktig at distriktsplanen er grundig og beskriver forhold som etter verneforskriften er søknadspliktig, for eksempel motorferdsel, oppsetting av gjerde med mer. For at vernemyndigheten skal kunne bruke distriktsplanen som en søknad må den være konkret med tanke på hva som skal gjøres, hvor og når. Et eksempel er en beskrivelse av behovet for motorisert barmarkskjøring med tanke på tilkomsttraseer, områder med behov for gjeting/samling, antall kjøretøy og tid på året. Om ikke distriktsplanen gir nok informasjon, kreves supplerende opplysninger.

Reindriftas og beitenæringas bruk av området varierer med årstidene. Det er særlig bruk av barmarkskjøretøyer som kan være utfordrende med tanke på å ivareta verneverdiene. Næringene er avhengig av noe bruk av barmarkskjøretøyer for å opprettholde driften.

4.3 Lulesamiske interesser

Ráhpuk/Kilvasskogen og tilgrensende eiendommer er et lulesamisk bruksområde, et urfolksområde og et eiendomsområde med fastboende lulesamiske grunneiere. Det lulesamiske bruksområdet omfatter det sammenhengende fjellområdet som er mellom E-6 og Ájldáde/Helland, Svenjunnjá/Pålsommarset, Smájlle/Leirelv, til Måsske/Musken og videre innover Oarjjevuodna/Hellmofjorden. Det er flere registrerte samiske kulturminner i området.

Området har gjennom generasjoner vært og er fremdeles et viktig bruksområde for lulesamer. Studier av samiske kulturspor viser at området har vært et samisk kulturlandskap siden 1600-tallet. Den samiske identitetstilknytningen og tilhørigheten til området er sterk, og landskapet betraktes som deres sijdda/hjem. Nå brukes området hovedsakelig til jakt, fiske og sanking av bær, samt til resting og fying av bål på vei til egen eiendom.

4.4 Mineralutvinning

I følge nasjonal berggrunnsdatabase fra NGU består berggrunnen innenfor området som er foreslått som Iselva naturreservat av granatglimmergneis med lag av kvartsfeltspatgneis, samt en liten åre med kalkglimmerskifer/kalksilikatbergart i den nordlige delen av området.

Norsk Bergindustri påpeker at hovedmaterialene i glimmergneis og glimmerskifer er kvarts og glimmer, men det inneholder gjerne også noe feltspat, kloritt, apatitt og andre mineraler. Bruksområdene er blant annet bygningsstein, gulvflis, trapper mv. Naturreservatet som er foreslått ved Iselva er på knappe 500 daa, og den samme berggrunnen som er i det foreslåtte naturreservatet finnes for øvrig også i stor utstrekning utenfor. Et eventuelt vern vil sannsynligvis ikke ha vesentlig innvirkning på mineralnæringen.

4.5 Kraftutbygging

Nordkraft nett AS har en 22 kV distribusjonslinje nær den foreslåtte vernegrensen til Storberget i vest. Rett øst for Storberget går 132-kV-ledningen mellom Skjomen og Narvik. Begge kraftlinjene, samt ryddesoner, ligger utenfor det foreslåtte naturreservatet.

I Storberget er det to elver som kan ha mulige lønnsomme vannkraftpotensial. I Erikelva er det digitalt kartlagt et vannkraftpotensial med en pris på 3 kr/kWh. I Slettelva er det kartlagt et vannkraftpotensial med en pris på 2 kr/kWh. Potensialet for disse prosjektene er relativt lite og dyrt sammenlignet med

andre vann- og vindkraftprosjekter som det er gitt konsesjon til. NVE har tidligere lagt til grunn en øvre grense for spesifikk utbyggingskostnad på 5 kr/kWh basert på kostnadsnivået i 2019.

4.6 Friluftsliv

Områdene brukes til jakt, fiske, bær- og sopplukking og litt rekreasjon ellers. Dette er aktiviteter som ikke vil ha nevneverdig negativ påvirkning på verneverdiene.

5. Saksgjennomgang

Saksbehandlingen har fulgt reglene i naturmangfoldloven, forvaltningsloven, utredningsinstruksen og konsultasjonsavtalen mellom Staten v/kommunal- og regionaldepartementet og Sametinget.

Statsforvalteren i Nordland har vært saksbehandler og prosessansvarlig. Før vi meldte oppstart tok vi kontakt med Sametinget og spurte om det var behov for konsultasjon. Vi ble enige med Sametinget om at det ikke var behov for å opprette et arbeidsutvalg, men at alle vanlige formaliteter i vernesaker skulle følges.

Formell oppstart av verneplanarbeidet med kunngjøring av oppstartsmelding for de tre aktuelle områdene ble sendt ut 29. april 2021. Bakgrunnen for arbeidet er tilbud om frivillig vern av skog fra private grunneiere i følgende områder:

Område	Kommune	Total areal (daa)	Gnr/bnr
Storberget	Narvik	1858	59/1, 59/2, 60/1, 60/2 og 60/4
Iselva	Narvik	459	333/2 og 333/3
Ráhpuk/Kilvasskogen	Hamarøy	5670	256/10
Ørnodden	Grane	267	65/1 og 65/2

Det kom 16 innspill til oppstartsmeldingen, og disse ble gjengitt og kommentert i høringsdokumentet.

For Ráhpuk/Kilvasskogen har vi hatt konsultasjon med Stájggo Hábmmer reinbeitedistrikt ved befaring i området, samt konsultasjon med lulesamiske grunneiere med tilgrensende eiendommer. Vi har også hatt et møte med Hellandsberget Grunneierlag.

Skjomen reinbeitedistrikt så ikke behovet for konsultasjon i forbindelse med vern av Storberget, men har gitt innspill til verneplanen som vi har tatt til følge.

For Ørnodden har vi hatt konsultasjon ved befaring med Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt i juni 2021, i forbindelse med vern av skog på statsgrunn på Helgeland. Under befaringen ble Ørnodden også diskutert.

I forbindelse med Iselva har vi ikke lyktes i å oppnå kontakt med Frostisen reinbeitedistrikt.

De foreslåtte naturreservatene er små og utløser verken hver for seg eller samlet krav om konsekvensutredninger. Det er derfor ikke gjennomført konsekvensutredninger, men konsekvensene for de ulike interessene er beskrevet i prosessen.

Verneforslaget ble sendt på høring 29.11.21. Innspillene er oppsummert og kommentert i kommende avsnitt.

6. Viktige endringer under behandling av verneplanen

6.1 Endringer i forskrifter

For Ørnodden og Råhpuk/Kilvasskogen har vi gjort endringer i verneforskriften for å ivareta hensynet til reindrifta, etter ønsker som kom frem under konsultasjon/befaring. For Ørnodden flyttes bestemmelsen om «Reindriftnas nødvendige uttak av bjørk og småvirke til brensel på stedet og for vedlikehold av lovlige oppsatte reingjerder og annet reindriftsutstyr» fra § 7 til § 4 der den ikke er søknadspliktig. For Ørnodden og Råhpuk/Kilvasskogen er det lagt inn et generelt unntak fra verneforskriften under § 4 om rydding av eksisterende flyttleier: «§ 4 i) Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for nødvendig rydding og vedlikehold av eksisterende flyttleier og kjøpretraséer i reindriften».

10

7. Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndigheten i verneområdet. Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for de fleste verneområder, men myndigheten for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er delegert til Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Om tilrådingen vedtas, vil det føre til opprettelse av fire nye naturreservater. I hovedsak er det den naturlige dynamikken som skal bestemme utviklingen i reservatene, og Statsforvalteren vurderer derfor at behovet for skjøtsel vil være begrenset. Unntaket er i Storberget hvor det finnes et lite felt med gran helt nord i det foreslåtte verneområdet. Behov for skjøtsel og evt. forvaltningsplan vil bli vurdert fortløpende etter eventuelt vern, og ved behov vil det bli søkt om midler fra Miljødirektoratet på vanlig måte. Områdene ligger inntil eller nær eksisterende verneområder, og vi ser ikke at dette utløser behov for økte ressurser til forvaltning av verneområdene.

Statens naturoppsyn er ansvarlig for oppsyn i verneområdene. På Helgeland løses dette delvis gjennom tjenestekjøp hos Statskog Fjelltjenesten og delvis av SNO selv. Det er imidlertid store avstander og mange områder, og det er et generelt behov for midler til styrket oppsynsinnsats.

De økonomiske og administrative konsekvensene er i utgangspunktet små. Oppsynsbehovet i dette området anslår vi til et ukesverk. I tillegg trengs det to ukesverk til oppmerking av områdene sammen med jordskifteretten.

8. Oppsummering av høringsuttalelser

Statsforvalteren i Nordland sendte den 29. november 2021 ut verneplan for Iselva, Storberget, Råhpuk/Kilvasskogen og Ørnodden i Narvik, Hamarøy og Grane kommuner, på høring. Områdene er tilbudt gjennom ordningen med frivillig vern av skog og aktuelle verneform er naturreservat, jfr. § 37 i naturmangfoldloven. Høringsforslaget ble sendt ut til grunneiere, interesseorganisasjoner, myndigheter og andre aktuelle instanser. Høringen ble også kunngjort i avisene Helgelendingen, Avisa Nordland og Fremover, samt gjennom nettsidene til Statsforvalteren i Nordland. Frist for å komme med høringsinnspill ble satt til 1. februar 2022.

Det kom inn 20 innspill til høringen. Disse kom fra Forsvarsbygg, Direktoratet for mineralforvaltning, Riksantikvaren, Sametinget, Skjomen reinbeitedistrikt, Hanne Trones, Rune Hansen, Arbor AS, Norges orienteringsforbund, Bjørn Rasch Tellefsen, Nils Olaf Ingvald Nilsen, Grete Berit Lone Kintel, Jørgen Kintel, Anne K. Gurák, Svenjunnjà/Pålsommarsset grunneierlag, Andreas Kirchefer, NVE, Nordland fylkeskommune, Statnett, Norsk organisasjon for terrengsykling, Narvik kommune, Hamarøy

kommune og Hamarøy jeger- og fiskerforening. De er oppsummert og kommentert i de påfølgende avsnittene, og samtlige uttalelser følger saken som vedlegg.

8.1 Generelle merknader til verneplanen og planprosess

Forsvarsbygg har ingen merknader til verneforslagene.

Direktoratet for mineralforvaltning har ingen merknader til verneforslagene.

Riksantikvaren viser til at fylkeskommunen er høringspart for kulturhistoriske interesser og behandler derfor ikke saken.

Sametinget ber om å få oppsummert og tilsendt høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser, etter at høringen er gjennomført. De ber også om å få en uttalelsesfrist på minimum 3 uker fra de får tilsendt dokumentasjonen. **Sametinget** anbefaler også at Statsforvalteren holder et informasjons- og dialogmøte om saken i Hamarøy, med tanke på at det foreslåtte verneområdet Ráhpuk/Kilvasskogen ligger sentralt i det Lulesamiske området på norsk side.

***Statsforvalteren** har holdt et åpent informasjonsmøte om verneplanen på Innhavet i Hamarøy kommune, samt hatt konsultasjon med lulesamiske grunneiere med eiendommer som grenser til det foreslåtte verneområdet Ráhpuk/Kilvasskogen. Vi har også oversendt høringsuttalelser og annen dokumentasjon på prosesser og kontakt Statsforvalteren har hatt med samiske interesser. Sametinget har i etterkant uttalt at de ønsket konsultasjon med Statsforvalteren i denne saken. Det ble gjennomført konsultasjon den 1. juni 2022, og protokoll fra konsultasjonen er vedlagt denne tilrådingen.*

Under konsultasjonen kom **Sametinget** med ønske om at Statsforvalteren i sin tilråding synliggjør at det er tillatt med bruk av drone knyttet til reindrift i de foreslåtte verneområdene.

***Statsforvalteren** presiserer at det ikke er forbudt med droneflyging i noen av de foreslåtte verneområdene, og at forbudet hovedsakelig gjelder kyst- og våtmarksområder av hensyn til fuglelivet.*

Arbor AS mener at båndlegging av skog til kartlegging, skogvern og andre formål bidrar til dårligere rammebetingelser for skogindustrien. Ifølge SSB ble det før for Dovre eksponert betydelige tømmer til utlandet, mens det nord for Dovre ikke ble levert nok virke til industrien. Videre påpeker Arbor AS at all båndlegging av arealer og vern av alle typer vern bør utsettes til alt areal sør for Nordland er kartlagt. Det er betydelig mer verneverdier i skogene sør for Nordland, og dette faktum neglisjeres av staten, politikerne og naturvernere.

***Statsforvalterens kommentar:** Selv om det er vernet ganske mye i Nordland og på Helgeland, er det likevel behov for mer vern for å dekke manglene i skogvernet, og vi har fortsatt oppdrag på å gjennomføre frivillig vern av skog i Nordland. Når det gjelder f.eks. kalkgranskog (Ørnodden) viser nyere kartlegging at kalkgranskog har et tyngdepunkt i Trøndelag-Nordland.*

Arbor AS mener at alt vern i Norge bør stoppes og frigis, og at man heller bør fokusere på bærekraftig høsting av naturen. Ikke minst må naturen i Nordland høstes og forvaltes slik som folket som bor i Nordland ønsker.

***Statsforvalteren** tar innspillet til orientering.*

Nils Olaf Ingvald Nilsen, Grethe Berit Lohne Kintel, Jørgen Kintel og Anne k. Gurák er eiere av eiendom 256/8 som grenser i vest til det foreslåtte verneområdet Ráhpuk/Kilvasskogen. Eiendommen

som det foreslåtte verneområdet ligger på ble skilt ut fra 256/6,7,8 i 1893.

Pålsommarset/Svenjunnjá grunneierlag v/Siri Wernberg har eiendommene 258/2 og 258/6 nord for Ráhpuk/Kilvasskogen.

De overnevnte er lulesamiske grunneiere, og viser til at det foreslåtte verneområdet Ráhpuk/Kilvasskogen er et gammelt samisk bruksområde hvor man har klart på samisk måte å bevare naturen nesten uberørt av menneskelig aktivitet fram til dags dato. De påpeker at den samiske bruken og de samiske interessene er sterke, sett hele området under ett fra Ájládde/Helland ved Ájluokta/Drag langs fjorden til Smájille/Leirelv og i Hellmofjorden og fjellområdet mellom Hellmofjorden til E6 i vest i Hamarøy. Dette er et sammenhengende lulesamisk bruks- og eiendomsområde som brukes i tråd med tradisjonelle verdier og normer for bruk av landskapet. De er enige med Sametinget om at verneprosessen må tilrettelegge for medvirkning slik at samiske interesser blir ivaretatt.

12

Videre ønsker alle de tilgrensende lulesamiske grunneierne at verneområdet har parallelle navn både på lulesamisk og norsk. I tillegg ber de om at samiske stedsnavn skal være på plass i alle kartskisser og betegnelser av landskapet i en ferdig verneplan. Hamarøy er en del av forvaltningsområdet for Lulesamisk språk og lulesamisk og norsk er derfor likestilte språk i Hamarøy. Det vises til den samiske navneloven og at man i dag har et utvalg som arbeider med samiske stedsnavn.

Statsforvalteren har hatt konsultasjon med grunneierne, og protokollen fra denne konsultasjonen er vedlagt verneplanen. Vi er enige i at det foreslåtte verneområdet skal ha parallelle navn på lulesamisk og norsk, og at Ráhpuk er et passende samisk navn. Vi er også enige i at stedsnavn i vernekartet skal ha samisk og norsk navn i de tilfeller de finnes i offentlig kartgrunnlag. Under konsultasjonen kom det frem et ønske om at Statsforvalteren bør reise navnesak for å få flere samiske stedsnavn i kartgrunnlaget. Statsforvalteren har uttalt at dette ligger utenfor miljøvernmyndighetenes område.

Nils Olav Ingvald Nilsen poengterer at det begynner å bli mange verneområder i Hamarøy, og at staten må ta større ansvar for de samiske interessene i området. Som et forsonende tiltak burde staten avsette midler til samiske interesser i kommunen, som f.eks. samisk språk, kartlegging av kulturminner, etablering av naturskole, samiske institusjoner etc.

Statsforvalteren har ikke mandat til å gi erstatning i verneplanprosessene. Erstatning som følge av opprettelse av verneområder blir regulert av bestemmelsene i naturmangfoldloven §§ 50 og 51. Her fremgår det at grunneiere og rettighetshavere har krav på erstatning når et vernevedtak medfører økonomisk tap som følge av at eksisterende bruk blir vanskeliggjort.

Grete Berit Lohne Kintel ønsker at verneplanens del om Ráhpuk/Kilvasskogen innledes med områdets viktigste kulturhistoriske bakgrunn i samisk naturforvaltning, og tilkjenner hvor viktig den samiske forvaltningen har vært for at området i dag kan fredes.

Statsforvalteren har lagt til et avsnitt om lulesamiske interesser og tradisjoner i Ráhpuk/Kilvasskogen under kapittel 4 «Interesser i de foreslåtte verneområdene».

Andreas Kirchhefer peker på at skogen i Ráhpuk/Kilvasskogen har vært et samisk kulturlandskap siden minst 1600-tallet. Han har befart dalen i 2019 for å registrere og datere samiske kulturspor i furu. Blant annet ble det registrert en død furu med årringer ca. 1335-1998, altså en levealder på 665 år. Han ønsker derfor å påpeke viktigheten av å dokumentere bestandsstrukturen og dynamikken i rammen av verneprosesser, blant annet som kunnskapsgrunnlag for å forvalte sjeldne arter knyttet til gammelskog.

Statsforvalteren tar innspillet til orientering.

Andreas Kirchhefer og Svenunnjá/Pålsommarset grunneierlag påpeker at det i verneforskriften for Råhpuk/Kilvasskogen står at verneforskriften skal oppbevares i Hemnes kommune, og mener at det riktige her må være Hamarøy kommune.

***Statsforvalteren** har endret dette til at det nå står at verneforskriften for Råhpuk/Kilvasskogen skal oppbevares i Hamarøy kommune.*

NVE er positive til at Nordkraft Nett AS, Kystnett AS, Linea AS og Statnett SF er på høringslisten, og forutsetter at disse uttaler seg om hvorvidt vern vil være i konflikt med eksisterende og fremtidige nettplaner.

Nordland fylkeskommune mener at behovet for vern av mer skog i Nordland må vurderes nøye, da fylket har en langt høyere andel skogvern enn i landet ellers. Et eventuelt vern av de foreslåtte områdene bør minske presset på vern i områder av større verdi for skogbruket.

***Statsforvalterens kommentar:** Selv om det er vernet ganske mye i Nordland og på Helgeland, er det likevel behov for mer vern for å dekke manglene i skogvernet, og vi har fortsatt oppdrag på å vurdere områder for frivillig skogvern. Når det gjelder f.eks. kalkgranskog (Ørnodden) viser nyere kartlegging at kalkgranskog har et tyngdepunkt i Trøndelag-Nordland.*

Narvik kommune er positive til de inngåtte frivillige avtalene om skogvern i kommunen, men er også av den oppfatning at vern av de foreslåtte områdene bør hensyntas ved et evt. fremtidig vern i områder av større verdi for skogbruket.

***Statsforvalteren** tar innspillet til orientering.*

Hamarøy kommune ser med bekymring på at det legges ytterligere begrensninger i bruk av nye arealer gjennom nye verneforslag. Dette gjelder områder som har verdier med bakgrunn i at det tidligere har hatt lokalt eierskap og forvaltning. Hamarøy kommune forutsetter at ved vern av ytterligere nye områder medfører dette at ressurser for forvaltning og tilsyn lokaliseres til kommunen, jfr. føringer gitt under etablering av marint vern av «Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde» / «Galldavakvuona ja Sismera Merra suoddjim guovllo».

***Statsforvalterens kommentar:** Det er Miljødirektoratet som har myndighet til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for et verneområde. Alle kommuner har fått tilbud fra Miljødirektoratet om å overta forvaltningsansvaret for sine verneområder i brev av 04.12.2014. Tilbudet gjelder verneområder som i sin helhet ligger innenfor kommunen, og som i dag forvaltes av Statsforvalteren. Det er satt en rekke vilkår for tilbudet, blant annet at kommunen skal ha nødvendig kapasitet og kompetanse for oppgaven.*

*Når det gjelder Hamarøy kommune sitt ønske om lokal forvaltning/opsyn av verneområdet, ber **Statsforvalteren** Miljødirektoratet om å ta stilling til dette.*

8.2 Innspill til utforming av verneforskrifter

Skjomen reinbeitedistrikt v/Lars Erik Niia ønsker å kunne fortsette å plukke lav i det foreslåtte verneområdet Storberget, da dette er en av få plasser hvor reinbeitedistriktet kan få tak i reinlav innenfor reinbeiteområdet.

***Statsforvalteren** har i forskriften for Storberget under § 4 (generelle unntak) lagt inn unntak for tradisjonell lavplukking i forbindelse med reindrift.*

Hanne Trones og Rune Hanssen har hytte på eiendom 60/3 som grenser til det foreslåtte verneområdet Storberget. De ønsker at det skal være mulig å fortsette å vedlikeholde stien/veien som går fra gården Forså og eiendommen Fredheim og opp på Storberget. Veien, som betegnes som Hellveien, er en gammel ferdselsåre som brukes av hyttefolk flere ganger i uka. Oppe på Storberget deler stien seg i to, der én i hovedsak følger toppen langs bergets fot og ned til Fylkesveien, mens den andre følger berget frem mot Slettelva. Det er ønskelig at stiene blir merket av på kartet som eksisterende stier slik at de kan ryddes og vedlikeholdes i fremtiden.

Statsforvalteren har lagt inn direkte unntak (§ 4 f) i verneforskriften for rydding, merking og vedlikehold av eksisterende stier og gamle ferdselsveier i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Vi har også avmerket stien i vernekartet.

Hanne Trones og Rune Hanssen ber om at Mølnelva og bekkeløpet som har sitt utløp på Fredheim inntegnes på vernekartet. Elveløpet og bekkeløpet har tidvis behov for opprensning av kvist, lauv og nedfall. Dette har vært gjort i alle tider for å sikre vanntilførselen, da bekken er eneste vannkilde til eiendommen Fredheim 60/3 og 4 fritidshus. Vedlikeholdet utføres langs bekk og elv til fots, med håndkrafse.

Statsforvalteren mener det ikke strider mot verneformålet å vedlikeholde bekken slik det er forklart i innspillet. Det er ikke nødvendig å legge inn unntak for dette i verneforskriften.

Norges orienteringsforbund ønsker å gjøre Statsforvalteren oppmerksom på Norsk Friluftslivs brev til Miljødirektoratet om forslag til endringer i forskriftsmalen for naturreservater. I tråd med dette brevet bes det om at orientering tillates i verneområdene. I brevet fra Norsk Friluftsliv er det følgende konkrete endringsforslag (skrevet i kursiv) til verneforskriften:

§ 3. I naturreservatet må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser: Bruk av naturreservatet til større arrangementer som kan forringe verneverdiene er forbudt.

§ 4. Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

15 a) Vedlikehold av eksisterende stier og løyper, herunder merker, skilter, klopper og bruer, i henhold til tilstand på vernetidspunktet, samt fjerning av vindfall over disse stiene og løypene.

b) Større årlige arrangementer som har naturen som naturlig arena, forutsatt at det er inngått avtale om dette med forvaltningsmyndigheten.

Statsforvalterens kommentar: Det vil være tillatt å ferdes til fots i alle naturreservatene, både på og utenfor eksisterende stier. Eventuelle oppheng av orienteringsposter anses som faste innretninger, og vil være søknadspliktig. Dette er fordi forvaltningsmyndigheten skal kunne ha kontroll med aktiviteten i verneområdet, og ha en mulighet for å stille vilkår til gjennomføring av aktiviteter og tiltak. Når det gjelder vedlikehold av eksisterende stier og løyper, er dette tatt inn som en standardbestemmelse i alle de foreslåtte forskriftene. Vedlikehold vil også innebære å fjerne vindfall over stier og løyper. Miljødirektoratet svarer på de konkrete innspillene i et brev til Norsk Friluftsliv: «Når det gjelder arrangementer, er standardbestemmelsen i forskriftsmalen for naturreservater et forbud mot større arrangementer. Forskriftsmalen har videre en bestemmelse som åpner for å gi tillatelse til større arrangementer etter søknad. Miljødirektoratet mener større arrangementer fortsatt må være søknadspliktig i naturreservater. Det kan være behov for tilrettelegging for publikumsområder, sanitærforhold mv. og oppsetting av midlertidige innretninger som scene og lignende. I noen områder bør det ikke gjennomføres større arrangementer av hensyn til verneverdiene, mens i andre områder kan dette være ok. Det er forvaltningsmyndigheten som må foreta disse vurderingene, og som må ha mulighet til å stille vilkår for gjennomføringen. En unntaksbestemmelse som forbyr «større arrangementer som kan forringe verneverdiene» vil etter Miljødirektoratets vurdering være uklar, og vil uansett kreve en avklaring fra forvaltningsmyndigheten.»

Svenjunnjà/Pålsommarset grunneierlag (258/2,6) og Jørgen Kintel og Anne Gurák (256/8) viser til at de på deres eiendom praktiserer utstrakt bruk av området til høsting og sanking for salg og til eget bruk, samt fiske og uttak av ved til eget bruk. Området betyr for dem det stedet der de får bekreftet sin lulesamiske identitet og tilhørighet, og landskapet betraktes som deres sidda/hjem. Det er viktig at vernet ikke legger begrensninger på deres tradisjonelle bruk og tilstedeværelse på deres grunneiendom, og tilstedeværelse i området.

Jørgen Kintel og Anne K. Gurák påpeker at en av deres adkomstveier til eiendommen i barmarksesongen går gjennom det foreslåtte verneområdet, og om vinteren er dette hovedadkomstveien med ski og snøscooter. Derfor mener de at bestemmelsene i § 7 «*Nødvendig transport av ved, materialer og og utstyr til bakenforliggende hytter med beltekjøretøy på snødekt mark etter fastlagt trasè*» bør flyttes til § 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene), da dette har direkte innvirkning på bruken av deres eiendom. Bestemmelsen gjør det vanskeligere å få dispensasjon til å kjøre gjennom området med snøskuter, da det blir mer byråkrati grunnet at de må søke tillatelse hos en ny forvaltningsmyndighet.

*Når det gjelder motorferdsel er det ikke aktuelt for **Statsforvalteren** å åpne for mer motorferdsel enn det som er nødvendig. Det vil være mulig å søke og få flerårige dispensasjoner til frakt av nødvendig utstyr til hytter med snøskuter. Gjeldende forvaltningspraksis tilsier at det gis inntil seks turer per sesong.*

Statnett viser til deres innspill til oppstartsmeldingen, og at Statsforvalteren har tatt til følge å endre vernegrensene slik at det klausulerte ryddebeltet for skog kom utenfor vernegrensa. **Statnett** opprettholder anmodningen om at verneforskriften må ivareta nødvendige hensyn til drift og vedlikehold av transmisjonsnettanlegg. Det er av stor betydning at det i forskriften gis et generelt unntak fra vernebestemmelsene for tiltak knyttet til drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall av energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet. I skrått sideterreng kan være behov for rydding av skog (sikringshogst) et godt stykke utenfor ledningens klausulerte ryddebelte for skog, også innenfor vernegrensen. Det er av stor viktighet at forsyningssikkerheten kan opprettholdes gjennom sikringshogst.

Videre påpeker **Statnett** at det er særdeles viktig at forskriften gir adgang til nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved ekstraordinære hendelser kan det være behov for motorisert ferdsel et godt stykke utenfor ledningens klausuleringsbelte, noe som kan medføre behov for ferdsel og tiltak innenfor grensene til naturreservatet.

***Statsforvalteren** har lagt inn følgende unntak under §§ 4 (generelle unntak fra vernebestemmelsene) og 6 (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene) i verneforskriften for Storberget naturreservat:*

«§ 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:...

- j) drift og vedlikehold, samt istandsetting ved akutt utfall, av eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet*
- k) oppgradering eller fornyelse av kraftledninger for heving av spenningsnivå og økning av linetverrsnitt, når tiltaket ikke skader verneverdiene angitt i verneformålet nevneverdig»*

«§ 6 Generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:...

- e) *nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten»*

Norsk organisasjon for terrengsykling har vurdert stier og ferdselsstatistikk for de aktuelle områdene, så vel som topografi og underlag. I all hovedsak er dette områder uten nevneverdig sykling i dag. Det virker å være lite kartfestede stier i området som er aktuelle for ferdsel. Etter deres syn er den aktuelle belastningen fra sykling i disse områdene antagelig så begrenset at eventuelle negative konsekvenser for verneverdiene vil være neglisjerbare. Et forbud bør begrunnes med en tydelig konsekvensanalyse og kobling til de verneverdiene som belastes ugunstig av ferdsel både fra gående og syklende.

16

Statsforvalterens kommentar: *Vi har ikke handlingsrom til å tillate sykling og ridning i naturreservater utenom eksisterende stier og veier. I et naturreservat er i utgangspunktet all vegetasjon fredet, og ferdsel med sykkel og hest påfører vegetasjonen betydelig mer slitasje enn ferdsel til fots.*

Hamarøy kommune forutsetter at forskriften for vern av Råhpuk/Kilvasskogen utformes slik at dette ikke hindrer utøvelse av reindrift i det foreslåtte verneområdet. Det foreslåtte verneområdet ligger i et viktig beiteområde og kalvingsland, i tillegg til at det rommer en flyttleie som er i aktiv bruk fra sommer- til vinterbeite og motsatt.

Statsforvalterens kommentar: *I verneforskriften er det innarbeidet standardbestemmelser som hensyntar reindrifta i området. Statsforvalteren har i tillegg hatt befaring med Stajggo-Habmer reinbeitedistrikt i området, og notat fra befaringen er vedlagt tilrådingen.*

Hamarøy kommune og Hamarøy Jeger- og fiskerforening forutsetter også at forskriften for vern av Råhpuk/Kilvasskogen utformes slik at området fortsatt enkelt kan benyttes til friluftsmål, og at det legges til rette for dette.

Statsforvalterens kommentar: *Dersom området blir vernet vil det fremdeles være tillatt å utøve friluftsliv, blant annet sanking av bær- og matsopp og jakt og fiske. Bålbrenning er tillatt dersom man benytter tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved. Grunnen til at vi ikke ønsker at det skal knekkes av greiner og kvister til bålbrenning er at flere av rødlisteartene som er registrert i området vokser på greiner av både levende og døde trær. Disse artene er spesifikt nevnt i formålet med vernet.*

Hamarøy Jeger- og fiskerforening foreslår det at det settes opp en gapahuk på egnet plass som det kan kjøres frem bålved til på vinterstid.

Statsforvalterens kommentar: *Det er ikke ønskelig å etablere tekniske installasjoner i naturreservat, og vi anbefaler derfor at denne formen for tilrettelegging for friluftsliv etableres utenfor det foreslåtte området.*

Nordland fylkeskommune er eier av fylkesvei 7336 gjennom Fiplingdalen. De mener at de foreslåtte grensene for verneområdet Ørnodden ikke gjør det mulig med en forsvarlig forvaltning av fylkesveien, ettersom grensa for verneområdet er lagt helt inntil veien. Det foreslås at grensa for verneområdet må flyttes til en avstand på 10 meter fra veien, slik at denne kan forvaltes og driftes på en forsvarlig måte.

Statsforvalteren har i etterkant vært i kontakt med Nordland Fylkeskommune og spesifisert at grensa for verneområdet følger eiendomsgrensa, som i hovedsak ligger 5-8 meter fra veikanten. **Nordland Fylkeskommune** har akseptert dette, men påpeker at verneforskriften bør åpne for at veien kan utvides i fremtiden i det området i sør hvor det er foreslått vern på begge sider av veien. Ettersom det ikke foreligger

*noen konkrete planer om utvidelse av fylkesveg 7336, ser ikke **Statsforvalteren** at det er nødvendig å legge til rette for dette i verneforskriften.*

Bjørn Rasch Tellefsen (grunneier i Råhpuk/Kilvasskogen) gjør oppmerksom på at det er avvik i vernekartet for Råhpuk/Kilvasskogen som er foreslått i verneplanen. Ved Langvatnet skal begge nesene holdes utenfor verneområdet.

***Statsforvalteren** har justert vernegrensene slik at begge nesene ved Langvatnet er holdt utenfor verneområdet.*

9. Statsforvalterens tilrådning

Verneforslaget for Råhpuk/Kilvasskogen oppfyller mangler i skogvernet i form av en stor andel biologisk gammel skog, samt ospedominert skog. Iselva og Storberget oppfyller mangler for bekkekløft, gammel boreal lauvskog og ospedominert skog. Ørnodden består av kalkgranskog, en naturtype som er vurdert som sårbar (VU) på rødlista for naturtyper, og området vil følgelig bidra til å dekke manglene i skogvernet for denne naturtypen. Statsforvalteren tilrår derfor vern av Storberget, Iselva, Råhpuk/Kilvasskogen og Ørnodden naturreservater.

10. Oversikt over uttaleparter

Følgende har kommet med uttalelser under høringen:

- Forsvarsbygg
- Direktoratet for mineralforvaltning
- Riksantikvaren
- Sametinget
- Skjomen reinbeitedistrikt
- Hanne Trones
- Rune Hansen
- Arbor AS
- Norges orienteringsforbund
- Bjørn Rasch Tellefsen
- Nils Olaf Ingvald Nilsen
- Grete Berit Lone Kintel
- Jørgen Kintel
- Anne K. Gurák
- Svenjunnjá/Pålsommarset grunneierlag v/Siri Wernberg
- Andreas Kirchefer
- Norges vassdrags og energidirektorat (NVE)
- Nordland Fylkeskommune
- Statnett
- Norsk organisasjon for terrengsykling
- Narvik kommune
- Hamarøy kommune
- Hamarøy jeger- og fiskerforening

11. Vedlegg

1. Forslag til verneforskrifter
2. Forslag til vernekart

3. Høringsuttalelser
4. Oppsummering av innspill fra samiske interesser og protokoller

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Fridtjof Nansens vei 11, Pb 1405, 8002 Bodø || sfnopost@statsforvalteren.no || www.statsforvalteren.no/nordland

